

USNESENÍ

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Marie Kocourkové a soudců Mgr. Heleny Konečné a JUDr. Pavla Kumprechta ve věci žalobce **P. Č.**, proti žalovanému **Okresnímu soudu ve Svitavách**, se sídlem ve Svitavách, Dimitrovova 33, v řízení o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného, t a k t o :

- I. **Žaloba s e o d m í t á .**
- II. **Návrh na předběžné opatření se z a m í t á .**
- III. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce podal dne 12. 4. 2012 žalobu, kterou se domáhal vydání rozsudku: „A - zakazuje se předsedovi Okresního soudu ve Svitavách, aby pokračoval v porušování žalobcova práva na doručení písemnosti soudu a na racionální styk se soudem, a přikazuje se Okresnímu soudu ve Svitavách, se sídlem obecně známým (a jeho kancelářím), aby obnovil stav před zásahem, ke dni, kdy začal používat vadné obálky se zeleným pruhem dle IMS (do vlastních rukou dle ust. 50 OSŘ, navíc s pokynem poště neukládat písemnost), v čehož důsledku byl přímo nesčetněkrát zasažen – nespočet písemností mu nebylo a není dodáváno poštou a není připraveno k vyzvednutí. B - určuje se, že pokyn MS ČR čj. 58/2009-OD-Org. a následný měnící pokyn MS čj. 145/11-OD-ST vrcholného orgánu státní správy soudů, se sídlem obecně známým v Praze, určený všem soudům mimo nejvyšších, je v naprostém nesouladu s právním řádem ČR a jeho aplikací správou OS ve Svitavách bylo a je neojediněle, nýbrž soustavně, porušováno žalobcovo právo na řádné doručení písemnosti soudu ve všech procesech, jichž byl či je účastníkem, a tento zásah v jeho důsledku vzhledem k účinnosti pokynu trvá“. V žalobě žalobce pak podrobně popisuje dle jeho názoru nezákonné doručování písemností soudem v jeho věcech vedených u Okresního soudu ve Svitavách (jmenoval např. řízení vedená pod sp. zn. 6 Ec 408/10, 6 Ec 411/11) a brojí proti instrukci Ministerstva spravedlnosti čj. 58/2009-OD-Org. a jí měnící instrukci 145/11-OD-ST upravující vzory obálek pro

doručování soudních písemností dle zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“).

Žalobce se tedy zjevně domáhal toho, aby krajský soud rozsudkem zakázal předsedovi Okresního soudu ve Svitavách pokračovat v porušování žalobcova práva na řádné doručování písemností soudu a aby tomuto soudu přikázal obnovení stavu před tímto „zásahem“. Současně požadoval, aby soud určil, že instrukce Ministerstva spravedlnosti čj. 58/2009-OD-Org. a ji měnící instrukce 145/11-OD-ST není v souladu s právním řádem.

Byť to žalobce výslovně neuvedl, z obsahu žaloby (a to nikoliv pouze z jejího petitu) tak vyplynuly rozhodné skutečnosti a náležitosti, které lze podřadit pod institut ochrany před nezákonným zásahem ve smyslu ustanovení § 82 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále také jen „s. ř. s.“). Dle zmíněného ustanovení se této ochrany může domáhat každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo. Dle § 83 téhož zákona je přitom žalovaný určen zákonem, a to tak, že je jím správní orgán, který podle žalobního tvrzení provedl zásah; jde-li o zásah ozbrojených sil, veřejného ozbrojeného sboru, ozbrojeného bezpečnostního sboru nebo jiného obdobného sboru, který není správním orgánem, anebo příslušníka takového sboru, je žalovaným správní orgán, který takový sbor řídí nebo jemuž je takový sbor podřízen. Vzhledem k poslednímu uvedenému krajský soud dále vycházel z toho, že v daném případě je žalovaným Okresní soud ve Svitavách a nikoliv i jeho předseda, jak jej označil žalobce.

Před věcným projednáním žaloby musí soud dále zkoumat, zda jsou splněny podmínky řízení. Jednou z těchto podmínek řízení je i pravomoc soudu ve správním soudnictví.

Z ustanovení § 4 odst. 1 s. ř. s. vyplývá, že soudy ve správním soudnictví rozhodují o a) žalobách proti rozhodnutím vydaným v oblasti veřejné správy orgánem moci výkonné, orgánem územního samosprávného celku, jakož i fyzickou nebo právnickou osobou nebo jiným orgánem, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy (dále jen „správní orgán“), b) ochraně proti nečinnosti správního orgánu, c) ochraně před nezákonným zásahem správního orgánu, d) kompetenčních žalobách. Podle odst. 2 téhož ustanovení soudy rozhodují a) ve věcech volebních a ve věcech místního referenda, b) ve věcech politických stran a politických hnutí, c) o zrušení opatření obecné povahy nebo jeho části pro rozpor se zákonem.

Rozsah přezkumné pravomoci soudů ve správním soudnictví tedy vymezuje na zákonné úrovni soudní řád správní, konkrétně citované ustanovení § 4 ve spojení s ustanovením § 2 s. ř. s. Ustanovení § 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s. zavádí legislativní zkratku „správní orgán“. Tím se rozumí orgán moci výkonné, orgán územního

samosprávného celku, jakož i fyzická nebo právnická osoba nebo jiný orgán, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy. Tato legislativní zkratka se vztahuje nejen na pravomoc správních soudů podle tohoto písmene zmíněného ustanovení, nýbrž i na pravomoci podle dalších písmen, tj. b), c) a d), tedy také na nečinnost „správního orgánu“ či jemu přiřitatelný nezákonný zásah. Zákonná definice tak obsahuje tři prvky: za prvé, jedná se o orgán moci výkonné či jiný z typu orgánů v definici uvedených. Za druhé, tento orgán rozhoduje o právech a povinnostech fyzických a právnických osob. Za třetí, toto rozhodování se děje v oblasti veřejné správy (srov. například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 5. 2008, čj. 4 Ans 9/2007-197; dostupný na www.nssoud.cz).

V souvislosti s tím je nutno zdůraznit, že okresní soud není orgánem moci výkonné ani orgánem obce nebo kraje a ani fyzickou či právnickou osobou, které by v daném případě bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických osob v oblasti veřejné správy. Soud je orgánem moci soudní, přičemž výkonem soudní moci, oproštěné od výkonné moci veřejné ve smyslu správy soudu, je nutno rozumět jednak soubor činností zahrnujících přímou rozhodovací činnost, jednak výkon činností, které nejsou přímou jurisdikční činností, nicméně jsou s jejím výkonem bezprostředně spojeny (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 3. 2009, čj. 7 As 8/2009-33; www.nssoud.cz).

V přezkoumávané věci brojí žalobce proti postupu okresního soudu (tedy nikoliv proti postupu správního orgánu ve smyslu shora citované zákonné zkratky), a to navíc proti postupu soudu v rámci občanského soudního řízení, který je upraven občanským soudním řádem. Ten také stanoví možnosti obrany účastníka v rámci tohoto soudního řízení (podávání opravných prostředků, vznášení námitek neúčinnosti doručení apod.). Pravomoc soudů ve správním soudnictví rozhodovat v takových věcech tedy není ze shora uvedených důvodů dána. Ze shora uvedeného rovněž vyplývá, že do pravomoci soudu ve správním soudnictví nenáleží ani samostatný přezkum zákonnosti právních norem, tj. ani přezkum instrukcí vydávaných Ministerstvem spravedlnosti.

Krajský soud proto uzavírá, že soudy ve správním soudnictví nemají pravomoc posuzovat a přezkoumávat zákonnost postupu okresního soudu v rámci občanského soudního řízení, a to ať už nezákonnost jeho jednotlivých postupů (včetně řádného doručování soudních písemností), úkonů či rozhodnutí, která v průběhu řízení učinil. Krajský soud proto musel žalobu z důvodu existence neodstranitelného nedostatku podmínky řízení spočívajícího v nedostatku pravomoci soudu odmítnout (§ 46 odst. 1 písm. a/ s. ř. s.).

Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 3 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta. Dlužno dodat, že krajský soud žalobce k zaplacení soudního poplatku ani nevyzýval, resp. nevyzýval jej k doložení majetkových poměrů k žádosti

-4-

o osvobození od soudního poplatku. Neučinil tak z toho důvodu, že by to nijak nepřispělo k rychlému a efektivnímu vyřešení věci, neboť pokud je žaloba odmítnuta (k čemuž v tomto případě došlo) soudní poplatek by mu byl ve smyslu ustanovení § 10 odst. 3 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, krajským soudem vrácen.

Žalobce současně s podáním žaloby podal návrh na předběžné opatření spočívající v příkázání České poště, s. p., aby se do doby rozhodnutí soudu o žalobě zdržela vracení jakékoli soudní písemnosti vypravené žalovaným soudem a určené žalobci k dodání na adrese poste restarte, České Budějovice, v době před uplynutím deseti kalendářních dnů od připravení k vyzvednutí. Jak vyplývá z ustanovení § 38 odst. 4 s. ř. s., předběžné opatření zaniká nejpozději dnem, kdy se rozhodnutí soudu, jímž se řízení končí, stalo vykonatelným. S ohledem na skutečnost, že o žalobě je věcně rozhodováno v krátké době od jejího podání, přičemž tímto rozhodnutím soudu je řízení před ním skončeno (právní moc i vykonatelnost nastane v tomto případě jeho doručením účastníkům řízení), soud o návrhu na přiznání předběžného opatření rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku pod bodem II.

P o u č e n í :

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.).

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, který o ní také rozhoduje. Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Hradci Králové dne 27. dubna 2012

Mgr. Marie Kocourková, v.r.
předsedkyně senátu